

Micha 7,18-20 – Puinruimen. Alleen God kan vergeven

Liturgie

- Voorzang: NG 33
- Votum / Groet
- Zingen: Ps. 86,3.5
- Wet
- Zingen: Ps 85,1.3
- Gebed
- Lezen: Ex 15,1-18
- Zingen NG 7,1.5
- Lezen: Micha 7
- Zingen: Psalm 30,1.3
- Tekst: Micha 7,18-20
- Preek
- Zingen: LB 365
- Gebed
- Collecte
- Zingen: LB 26,1.2.4
- Zegen

Opmerking: bij deze preek is een powerpointpresentatie beschikbaar. Voor meer informatie: mail \nhansburger@filternet.nl .

Opmerking 2: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: \n_hansburger@filternet.nl .

Preek – Puinruimen. Alleen God kan

vergeven

[Dia 2]

Tekst: Micha 7,18-20

[Dia 3]

[Na lezing tekst dia 4]

Broers en zussen, broertjes en zusjes,

1. Vergeef me. Een doodgewone uitdrukking. Het spijt me. [Dia 5] Al weer een tijd geleden was het een populair TV-programma. Vergeving lijkt iets vanzelfsprekends. Zeker als het om God gaat, is het vanzelfsprekend. Natuurlijk vergeeft God, daarvoor is hij er toch?

Tegelijk zie je dat vergeving helemaal niet vanzelfsprekend is. Wanneer mensen bij de hulpverlening belanden, worden ze vaak gestimuleerd om zichzelf en hun eigen gevoelens serieus te nemen. Vergeving blijkt dan juist heel lastig.

Ik wilde de preken over Micha graag afsluiten met een preek over de laatste verzen van Micha. Pas deze week realiseerde ik me waar die tekst over gaat: over vergeving. We zijn hier in de gemeente nu al een tijdje aan het kennismaken. Daarbij wordt ons wel duidelijk dat vergeving hier in de gemeente duidelijk een thema is, op allerlei manieren. Ik wil daar verder niet concreet op in gaan in deze preek. In deze preek gaat het over God die vergeeft. Maar wel wil ik benadrukken dat wij alleen kunnen vergeven omdat God vergeeft.

Vergeven is vanzelfsprekend, in onze christelijke wereld. We zijn er allemaal aan gewend geraakt: God vergeeft onze zonden. Maar vanzelfsprekend is het niet. [Dia 6] Stel je voor dat je een camping hebt, met een flink aantal stacaravans op het terrein. Iemand heeft brand gesticht en je staat op een morgen

voor een veld vol met afgebrande caravans? Wat heb je dan aan vergeven, daar komen die caravans niet mee terug. Laat die brandstichter eerst maar eens voor nieuwe stacaravans zorgen!

Ook in Micha 7 proef je dat vergeving niet vanzelfsprekend is. Wie is een God als u, die vergeeft? Het bijzondere van God is, dat hij vergeeft. Het bijzondere van Micha 7 is, dat het aan het eind staat van het boek Micha. Na al dat onrecht, na al die uitbuiting, na al die afgoderij: vergeving?

Als je in het Hebreeuws kijkt, dan zie je dat er in vers 18 staat: wie is een God als u die schuld wegneemt? Het hebreeuwse woord voor schuld vergeven is schuld wegnemen. Je zou vergeven kunnen vergelijken met puinruimen. [**Dia 7**]

Zonde betekent: in een puinzooi terecht komen. Vuil, afval, kapotte en verbrande resten. Vergeven is puinruimen. Dat wil zeggen: de puinhoop opruimen die een *ander* gemaakt heeft. Dat kan helemaal niet. Dat hoeft toch ook niet?

Inderdaad. Vergeven *hoeft* niet. Vergeving kan niet. Geen mens kan vergeven. Geen van de goden kan vergeven. Vergeving vergelijk het met puinruimen. Het *is* niet vanzelfsprekend.

2. Niemand kan vergeven. Er is er maar één die anders is. En dat is de enige echte God. [**Dia 8**] Het bijzondere van God is, dat zijn Zoon mens geworden is om onze schuld weg te nemen, onze puinhoop op te ruimen. Wij hebben een ruïne van ons leven gemaakt, en daar zoekt hij ons op, vol liefde. God die mens wordt, in onze puinzooi. Het is zo'n bekend verhaal: de geboorte van Jezus. Maar het is ook zo verbazingwekkend: vol liefde zoekt God ons op in die kleine baby, om onze zonden weg te nemen. Verbaas je je er nog over?

Maar waarom zou God vergeven? God is boos over de zonde, en terecht. Hij straft Israël om hun zonde in de ballingschap. Dat moest. Het kon zo niet langer. Maar God wil anders, zegt Micha. God is geen beul die zonder emotie iemand uit zijn dodencel haalt en een dodelijke injectie geeft. God is niet

slecht, God is goed, en God is trouw. [**Dia 9**]

Trouw? Aan wie is God iets verplicht dan? Denk nog eens aan dat eerste voorbeeld: als ik een camping heb, met een veld vol met sta-caravans, en er wordt brand gesticht. Dan sta ik op een morgen voor een veld vol met afgebrande caravans. Aan wie ben ik dan verplicht om te vergeven? Wat heeft vergeving met trouw te maken?

Dat zie je in vers 20. God is het aan zich zelf verplicht. Hij heeft iets gezworen, aan Jakob en aan Abraham. Hij had een verbond gesloten met Abraham. Dat verbond hield twee dingen in: Abrahams nageslacht zou een groot volk worden, het eerste, en via Abraham zou de hele wereldbevolking gezegend worden, het tweede.

En daar is nog niets van terecht gekomen. Via Abraham, via zijn kinderen, via het volk Israël de wereld zegenen? Dat volk bakt er niets van en keert zich juist ook van God af. Abrahams nageslacht een groot volk? Er is door de ballingschap nog maar een kleine rest over. Het verbond met Abraham heeft dus nog niets opgeleverd: Israël, het volk van Abrahams kinderen, is geen groot volk meer, laat staan dat via dat ontrouwe volk de wereld gezegend is.

Maar God is trouw aan zijn eed, aan zijn verbond met Abraham. Daarom gaat hij verder met dat restje van die familie van Abraham, dat volk Israël. Hij had het aan Abraham beloofd, en hij wil de wereld zegenen. Micha was er van overtuigt. En God was trouw aan zijn eed: zijn Zoon wordt mens om de schuld weg te dragen.

3. Alleen God kan zonde vergeven, dat zei ik net. Maar waarom kan alleen God schuld vergeven en aan zonde voorbijgaan? Waarom kan alleen God puinruimen, als je het daarmee dan wilt vergelijken?

Dat heeft te maken met wat vergeven eigenlijk is. En het heeft te maken met wat zonde eigenlijk is.

Ik zei al dat in vers 18 in het hebreuws letterlijk staat: schuld wegnemen. Schuld is kennelijk iets, te vergelijken met vuil, beschadiging, puin. Het is iets dat bedekt of weggenomen moet worden. En wie kan dat?

Als je in vers 19 kijkt wordt er een verband met nog iets anders gelegd. Er staat dat God zijn voet op onze zonden zal zetten, en onze zonden in de diepe zee zal gooien. Je voet op iemand zetten, dat doe je met een vijand die je overwonnen hebt. En wie gooi je in de zee? Wij zouden denken: afval. Maar in de bijbel zijn het vooral de vijanden die in de diepe zee verdwijnen. [Dia 10] En dan dachten ze meteen aan farao. God had zich over Israëel ontfermd en hen uit Egypte bevrijd. Maar Farao, de heer van Egypte, kwam achter hen aan. Alsnog dreigde er gevaar. Maar God overwon zijn vijanden en deed ze teniet. God liet al die vijanden verdrinken in de zee. Zonde, het is als een vijand. Zonde is als slavernij, als Farao die zijn slaven niet wil laten gaan.

Maar zonde is toch gewoon dat je iets fout doet? Dat je niet netjes leeft?

Nee! Dan onderschat je de zonde. Zonde is een vijand, die je in zijn greep wil krijgen. Wie de zonde doet, wordt een slaaf van de zonde. Zonde is niet met God leven. Zonde is leven zonder brandstof, zonder warmte, zonder liefde. Zonde is leven los van de levensbron. En daarom is zonde onvrijheid, liefdeloosheid, een verslaving waar je niet van af komt.

Stel je voor: die rest van dat volk dat door God bevrijd is uit Egypte, het zit opnieuw vast in slavernij. Eigenlijk zit het nog steeds vast in slavernij. Niet die machtige volken zijn het probleem. Het probleem is die geestelijke macht.

En wat is vergeving: vergeving is dat die macht gebroken wordt. Onze schuld, onze zonde, onze opstand tegen God, het is onze vijand. Als God onze schuld wegdoet, dat bevrijdt hij ons van onze vijand. Daarom is vergeven nog meer dan puinruimen.

Vergeven is bevrijden. Bevrijden van een macht die ons in zijn greep houdt. Dat kan geen mens. Alleen God kan ons bevrijden van onze zonde.

4. Maar hoe doet God dat dan? Micha zegt dat God anders is dan alle mensen, dan alle afgoden. God is een God die vergeeft. Maar Micha zegt ook dat God dit weer zal doen – en hoe dan?

Micha was een profeet, die vooruitkeek. En hij zag scherp. God had Israël uit Egypte bevrijd, en hij zou zich weer over zijn volk ontfermen. God had Israël bevrijd van de farao, en de Egyptenaren in de diepten van de zee gegooid. Hij zou zijn volk weer verlossen van zijn vijanden. En daarbij denkt Micha uiteindelijk niet aan die volken die Israël in ballingschap hadden gebracht. Daar denkt hij natuurlijk ook aan. Maar de grootste vijand van Israël is niet de ballingschap, maar die zonde. Die verslavende macht. Micha verwachtte dat God die macht van de zonde eens zou breken.

En dat wil zeggen: zonder het te weten verwachtte Micha Jezus Christus. **[Dia 11]** Hij werd mens in onze kapotte wereld. Zijn dood is de zee waarin onze zonden verdwijnen.

Hoe dan? Hoe kan de dood van Jezus de zee zijn waarin mijn zonde verdwijnt? Hoe kan mijn grootste vijand verdrinken in de dood van Jezus?

Ja, hoe kan dat? Het is een diep geheim, een geweldig geheim.

Het leek precies omgekeerd: het leek alsof Jezus verdronk in de zonde en de dood. Een kleine baby in een kribbe. Later een slappeling aan een kruis die niet voor zichzelf op kwam.

Maar het was anders! Jezus stond op uit de dood. Toen Jezus stierf, stierven wij met hem. Toen Jezus gestraft werd, werd onze zonde gestraft. Wij, zondaren, wij verdwenen met Jezus in de dood. Maar Jezus stond op, en wij staan met hem op. Dood

voor de zonde. Het is anders: toen Jezus stierf, stierf de zonde. De dood van Jezus is de dood van de dood.

Snap je het nu?Nee? Ik ook niet: het is een diep geheim.Maar dit weet ik wel: Jezus is opgestaan uit de dood. En ik zal met hem uit de dood opstaan. En dan is mijn zonde helemaal weg.Nu al leef ik in Christus. Nu al is de macht van de zonde gebroken. Vergeven, weg. Weg! Al onze zonde teniet gedaan.Al onze schuld vergeven.Onze zonde geworpen in de diepte van de dood van Jezus.

Dat is nog eens een bevrijding. Jezus' dood is de zee waarin onze zonde verdwijnt.

5. Vergeven, dat is puinruimen. Vergeven, dat is de macht van de zonde breken. Vergeven, dat is bevrijding van je grootste vijand. Wie kan dat dan God alleen?

Mensen kunnen dat niet. Ik kan niet door jou te vergeven de macht van de zonde in jouw leven breken. Als jij een puinhoop van je leven hebt gemaakt, kan ik wel zeggen: ik vergeef het je, maar daarmee is er nog weinig veranderd.Mensen kunnen niet vergeven.Mensen hoeven niet te vergeven.

Maar voor wie in Jezus Christus gelooft is het anders. [**Dia 12**]Wij zijn gewend om tegen elkaar te zeggen: God heeft mij zoveel vergeven, dan moet ik ook de ander vergeven. Maar bekijk het eens van een andere kant:

Wie in Jezus Christus gelooft, die weet: er is een God die de macht van de zonde gebroken heeft. Als God de macht van de zonde in het leven van die ander breekt, dan kan ik die ander ook vergeven.Die ander heeft mij iets aangedaan, van mijn leven een puinhoop gemaakt.Maar als God die ander vergeeft, dan ruimt God het puin van die ander op, ook in mijn leven.Vergeeft God die ander die mij iets aangedaan heeft? Dan betekent dat ook dat hij mij wil genezen. Dus: als God die ander wil vergeven, betekent dat ook dat hij mij wil genezen.

Dat is puinruimen. En daarom kan ik die ander ook gaan vergeven.

Of nog anders: Er is een God die van Abraham een groot volk heeft gemaakt. Hij wil de hele wereld zegenen. Hij bevrijdt ons uit de slavernij van de zonde. En ik mag getuigen van zijn vergeving. Ik mag laten zien dat de macht van de zonde gebroken is. Ik ben in Christus en zijn Geest woont in mij. God wil door mij heen laten zien wie hij is. God wil door mij heen laten zien dat hij voorbijgaat aan zonde.

Iemand maakt er een puinhoop van? Door te vergeven kan ik laten zien: God kan daar wat aan doen! Iemand heeft zichzelf klem gezet? Door te vergeven kan ik laten zien: God wil je bevrijden. Door ons heen wil God dat laten zien.

Als wij vergeven, betekent dat niet dat wij puin ruimen, dat wij de macht van de zonde breken. Dat kunnen we helemaal niet. Maar God wel, en God gaat verder met puinruimen, door ons heen. De snippers die overblijven, die zijn voor ons. Getuigen van Gods vergeving, dat mogen we zijn. Wij kunnen elkaar alleen vergeven omdat God onze puinzooi opruimt.

6. Ja wacht even, dat gaat me te snel. Laten we eens even concreet worden. Stel dat ik iemand vermoord heb. De familie van mijn slachtoffer kan dat niet herstellen door te zeggen: We vergeven het je. Zij kunnen mijn schuld niet wegnemen, want het slachtoffer blijft dood. Maar is dat bij God niet net zo? Wat heb ik aan een God die mij mijn moord vergeeft, maar mij en de familie van het slachtoffer achterlaat met een puinzooi? Wat houdt dat puinruimen dan nog in?

Dat is een hele belangrijke vraag. Hoe weet ik dat Gods vergeving echt iets voorstelt? Hoe weet ik of God onze zonde echt opruimt?

Kijk dan naar Jezus Christus. Wij denken bij vergeving meestal alleen aan de dood van Christus. Maar je moet ook op zijn opstanding letten. Wil je zien dat God vergeven heeft? Kijk

dan naar de opgestane, onschuldig, rechtvaardig, heilig. Zo zullen wij ook zien dat God ons vergeven heeft als wij met Christus opstaan. [**Dia 13**] Dan zijn wij genezen en hersteld, maar onze slachtoffers ook. Als ik iemand vermoord heb, zal God diegene weer levend maken. Ook mijn slachtoffers zullen genezen zijn.

Dit is een preek over vergeving in Adventstijd. Advent, de tijd van verwachting en van uitzien naar Jezus. Micha verwachtte dat God zou komen om de zonden van zijn volk weg te doen. Wij verwachten dezelfde Heer die Micha verwachtte. Jezus is mens geworden in een kribbe, Gods Zoon temidden van onze puinzooi. Onze zonden zijn verdwenen in zijn dood. Maar we zien het nog niet. We zien de gevolgen van onze zonde nog. We zien nog niet dat we onschuldig, rechtvaardig, heilig zijn.

Maar Jezus komt! Hij zal zichtbaar worden – opgestaan uit de dood, beloond voor zijn gehoorzaamheid, onschuldig, heilig. En dan zullen wij het ook zien: wij zijn onschuldige mensen – God heeft onze zonde weg gedaan!

Wie is als God? [**Dia 14**]

God heeft wat moeten slikken. God heeft gezien hoe kwetsbare mensen uit zijn volk onder de voet gelopen werden. God heeft moeten verdragen dat het volk waardoor hij de wereld wilde zegenen, hem belachelijk maakte. Lees het boek Micha.

Maar die God, die vergeeft. Wie is een God als hij, die schuld vergeeft en aan zonde voorbijgaat? Wie is als u, die zich over ons ontfermt in Jezus Christus? U die al onze zonden teniet doet en ons leven geneest; die onze zonden werpt in de diepte van de dood van Jezus Christus; U, die in Abraham de hele wereld zegent

Wie is een God als u?